

Okul Öncesi Ö retmenlerinin Müzik Etkinliklerinde Yaşadıkları Sorunlar¹

DOI NO: 10.5578/JSS.7042

Güne Sali²
Mümtaz Levent Akkol³
Vuslat Özü⁴

Özet

Bu araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde yaşadıkları sorunların belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalıştığı grubunu, Yozgat il merkezinde bulunan bağımsız anaokulları, kız meslek lisesi uygulama anaokulu ve ilkokul ana sınıflarında görev yapan toplam 62 öğretmen oluşturmaktadır. Okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde karşılaştıkları sorunları belirlemek amacıyla, araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler üzerinde, bir dizi korelasyonel analizler yapılmıştır. Araştırma sonucunda, okul öncesi öğretmenlerinin % 66.1'inin müzik alanındaki yeterlilik düzeyine ilişkin karşılaştıkları sorunlar olduğu belirlenmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin % 33.9'unun müzik etkinliğinde çocukların yaratıcılıklarını destekleyen ortam sağlayabilme konusunda sorun yaşadığı bulunmuştur. Bu sorunu % 25.8 oranla ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilmenin takip ettiği belirlenmiştir. Okul öncesi öğretmenleri, % 62.9'ar oranlarla sınıftaki müzik aletlerinin sayısının yetersiz olmasını ve okulda bir müzik odasının olmamasını müzik etkinliğini uygulamada sorun olarak gördüklerini belirtmişlerdir. % 56.5'i okul öncesi öğretmenlere yönelik okul öncesi eğitimde müzik öğretimi ile ilgili kurs/hizmet çikisi eğitim eksikliği sorun olarak görmektedir.

Anahtar Sözcükler: Okul öncesi eğitim, okul öncesi öğretmeni, müzik etkinlikleri

Problems Experienced in Music Activities of Pre-School Teachers

Abstract

¹ Bu makale 31 Mayıs – 2 Haziran 2013 tarihleri arasında, Nevşehir'de düzenlenen "ULEAD 2013 Annual Congress: ICRE Multi-paradigmatic Transformative Research in Education: Challenges and Opportunities, International Association of Educational Researchers" adlı kongrede sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Yrd.Doç.Dr., Bozok Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü.
gunes.sali@bozok.edu.tr

³ Öğretim Görevlisi, Bozok Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü.
mumtazlevent@hotmail.com

⁴ Öğretim Görevlisi Dr., Bozok Üniversitesi, Sosyal Hizmetler MYO, Çocuk Gelişimi Programı. vuslathope3@gmail.com

This research intended to identify the problems that the pre-school teachers live at musical activities. The working group of this research total composed of 62 teachers from private kindergartens, "Application Pre-school of Girls Professional High School" and pre-class teachers of primary schools at center of Yozgat province. A survey form which has developed by researchers is used to determine the problems experienced by pre-schoolteachers at music activities. On the obtained data frequency distribution for the variable statistics is used. As a result of the research, 66.1 % of the preschool teachers have problems depends on their proficiency level of music. 33.9% of the pre-school teachers have problems with observe environment to children which supports their creativity for music activities. The following result of the research in order, 25.8 % of the pre-school teachers have problems with to ensure continuity and interest. 62.9 % of the pre-school teachers told that in sufficiency of the musical instrument sand lack of a room for musical activities are also their problem for applying musical activities. 56.5 %, of the pre-school teachers determines the lack of course and trainings on music teaching at pre-school educations a problem.

Key Words: Pre-school education, pre-school teacher, musical activities

Giri

Okul öncesi e itim çocukların do umlarından temel e itime ba ladı ı zamana kadar geçen süreyi kapsayan, çocukların geli im düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı çevre olanakları sa layan, onların bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden geli imlerini destekleyen, kendilerini toplumun kültürel de erleri do rultusunda en iyi biçimde yönlendirerek ilkokula hazırlayan, ileriki hayatlarında da önemli bir role sahip olan; psiko motor, sosyal duygusal ve bili sel geli imlerinin büyük ölçüde tamamlandı ı ve ki iliklerinin ekillendi i, temel e itimin ilk basama ıdır (Aral, Kandır ve Can Ya ar, 2002: 14; MEB, 2006: 3). Çocukluk yıllarında kazanılan davranı ların büyük bir kısmı, yeti kinlikte bireyin ki ilik yapısını biçimlendirmektedir (Yavuzer, 2000: 9). Ki ili in temelinin atıldı ı kritik bir dönem olarak adlandırılan okul öncesi e itimin, tüm e itim basamaklarını, hatta bireyin tüm ya amını etkiledi i dü ünüldü ünde, bu dönemde verilen e itim daha da önem kazanmaktadır (Aral vd., 2002: 36).

Okul öncesi e itim programlarında, okul öncesi e itimin temel amaçlarının gerçekte mesine yardım edecek pek çok etkinlik yer almaktadır. Bu etkinliklerden biri de müzik etkinlikleridir. Çocu a, estetik duygularını geli tirecek biçimde temel müzik becerilerinin kazandırılması ve müzi in e itsel araç olarak kullanımı, okul öncesi müzik etkinliklerinin amacını olu turmaktadır (Aral vd., 2002: 126). Artan (1994: 103), okul öncesinde müzik etkinliklerinin geli imsel amaçlarını; zihinsel geli im ile ilgili amaçlar, fiziksel geli im ile ilgili amaçlar, ileti im, farkında olma ve dil

gelişimi ile ilgili amaçlar, yaratıcılık ve duygusal gelişim ile ilgili amaçlar biçiminde sıralanmaktadır.

Zihinsel gelişim süreçleri arasında yer alan kavram gelişimi, müzik çalmalarıyla kolayca kazandırılabilir (Artan, 1994: 30). Müzik, çocukların kavramları öğrenmelerini hızlandırmaktadır (Arslan, 1999: 142). Yapılan çalışmalar, erken yaşlardaki müzik eğitiminin çocukların kavram gelişimleri üzerinde etkili olduğunu göstermiştir (Bilhartz, Bruhn ve Olson, 1999: 618). Müzik etkinliklerinin tekrara olanak vermesi, sözcük öğrenme, çocuk tarafından belleğe alınmasına olanak sağlamaktadır (Artan, 1994: 32). Overy, Norton, Cronin, Winner ve Schlaug (2005) tarafından müzik eğitiminin çocukların beyin ve bilişsel gelişimine olan etkisi incelenmiştir, müzik eğitimi alan çocukların almayan çocuklara göre bilişsel becerilerinin gelişimi, akademik becerilerinin de arttığı saptanmıştır.

Çocuklara sunulan müzik ve hareket deneyimleri aynı zamanda, çocukların bedenlerini tanımalarını ve vücutlarının farkında olmalarını sağlamaktadır (Tselentis, 2000: 24). Müzik ve hareket deneyimleri, sinaptik bağlantılar kurulmasına yardımcı olmakta, nitelikli ve nicelikli duyu deneyimleri edinimini sağlamaktadır. Böylece beyin gelişimine katkıda bulunmaktadır. Çocuklara sunulan müzikli aktiviteler sayesinde, çocukların kan akımları hızlanmakta ve bu durum nöronlarla bağlantı kurulmasını sağlayarak kritik dönemde beyni beslemektedir (Tselentis, 2000: 22). Çocuğun dikkatini belli alanlarda yoğunlaştırmaya yeteneğinin gelişimine yardımcı olmakta, belleği güçlendirmektedir (Güngörmü Özkarde, 2005: 267). Bunun yanı sıra müzik dinlemek çocuğun akademik başarısını arttırmaktadır (Rauscher, 2003: 2). Müziksel zeka, melodi ve ritim tonlarını algılayabilme yeteneğini içermektedir. Bu yönleri ile dil gelişimini ve mantıksal- matematiksel zekayı beslemektedir. Örneğin: piyanoda tuşlara basarak bir melodiyi yaratma gibi deneyimlerle çocuk uygulama, analiz, sentez ve değerlendirme gibi yüksek düzeyde düşünme becerilerinin tamamını geliştirmektedir (Isenberg ve Jalongo, 1997: 131). Nitekim erken yaşlarda müzik çalgıları çalan çocukların bilişsel zeka seviyelerinin daha iyi olduğu görülmektedir. (Schlaug, Norton, Overy ve Winner, 2005: 224). Müzik dinlemenin, bilişsel testlerde öğrencinin başarısını arttırdığı da saptanmıştır (Schellenberg, 2005: 317).

Okul öncesi dönemde yapılan müzik etkinliklerinde çocuklar müzikle, bedensel hareketleri birleştirerek, müziğin karakterine ve ritmine uygun olarak belli bir düzen ve estetik içerisinde hareket etme becerisini kazanmakta (Özal Göncü, 2002: 11), yaratıcı dansla müziğe uyum sağlayarak, büyük kas kontrolü için pratik oluşturmaktadırlar (Isenberg ve Jalongo, 1997: 131). Müziğin içindeki tüm ritimlerle çocuklar yürümekte, zıplamakta, sıçramakta, koymakta ve kaymaktadırlar. Böylece çocukların lokomotor gelişimleri desteklenmektedir (Tselentis, 2000: 24).

Çocuklar, çalgıları çalarken küçük kaslarını etkin biçimde kullanmakta (Hirsh, 2004: 207) ve el- göz koordinasyonu sa layabilme becerilerini geli tirmektedirler (Göncü, 2002: 11). Bunun yanı sıra, çocukta denge ve dikkat geli imi de desteklenmektedir (Ersoy, 2003: 59). Bir çalgı çalma ya da müzik e li inde hareket etme, çocu un motor geli imini olumlu yönde etkilemektedir (Özkarde , 2005: 267).

Müzikal etkinlikler çocu un dil geli imine en iyi biçimde ortam sunmakta (Arslan, 1999: 142), dilin kurallarına uygun olarak kullanımını desteklenmektedir (Poyraz, 1998: 28). Müzikal etkinlikler, çocukların disiplin, uyum, rahatlama yetene i, özgüven, sorumluluk, ki sel dü ünçe gibi ki ilik özelliklerinin geli iminde de etkili olmakta ve çocu un ya amdan aldı ı zevki arttırmaktadır (Eskio lu, 2005: 21). Birlikte müzik yapmak, çocuklara büyük keyif vermekte, bu ortamı ya ama fırsatı bulan çocuklar, payla ma duygusunun tadına vararak önemli bir sosyal beceri kazanmaktadırlar. Okul öncesi e itim kurumlarında müzi e grup etkinlikleri kapsamında yer verilmesi, dolayısıyla birlikte müzik yapma, birlikte arkı söyleme ortamları çocuklara liderlik yapma, izleme, taklit etme becerilerini kazanma olana ı sunarak onların sosyal geli imlerini desteklemektedir (Artan, 1994: 108-109). Öte yandan, çocuk, okul öncesi müzik etkinlikleri içinde toplu arkılar yoluyla kendini tanımakta; sınırlarını, yeteneklerini, yapabildiklerini ve yapamadıklarını fark etmekte, ayrıca grupla hareket etme yetisi kazanmaktadır (Erkunt, 2000: 31).

Müzik etkinlikleri, çocu un duygusal geli im alanında da olumlu izler bırakan, çocukların geli imini olumlu etkileyen etkin bir e itim aracıdır (Artan, 2003: 275). Okul öncesi dönemde müzik çalı maları, çocukların içinde bulunmaktan mutlu oldukları etkinlik türüdür. Müzi in çocukların duygularını düzene sokan etkisi ve temel olarak çocu un mutlu oldu u bir ortamda bulunması duygusal geli imi bakımından katkılar içermektedir (Ba er, 2004, <http://web.archive.org/web/20070717194221/http://www.ef.sakarya.edu.tr/dergi/efdergisayi8.pdf>). En do al ve en etkin e itim aracı olan müzik ya antıları yoluyla duygu ve dü üncelerini ifade etme fırsatı bulan çocu un duygu dünyası geli ir. Çalgıyla müzik yapma ba ta olmak üzere di er etkinlik türleri, okul öncesi çocu unun duygu dünyasına etki etmekte; güven duygusu ve disiplinli olma alı kanlı ı kazanma, kendini tanıma, ulusal duyguları geli tirme, duyarlı olma gibi birçok olumlu etkiler yapmaktadır (Artan, 1994: 108-109). Okul öncesi müzik etkinlikleri, çocukların görsel uyarılara tepki yetene ini de geli tirir, aynı zamanda, duyusal deneyimlerini kullanması sa lar. Duyusal deneyimleri kullanma sırasında çocukların tüm duyusal algıları ve duyuların geli imi desteklenmektedir. (Merto lu, 1993: 252).

Okul öncesi dönem hem genel e itimin hem de müzik e itiminin ilk basama ıdır. Müzi in çocuk geli imine getirdi i birçok katkılar nedeniyle

okul öncesi dönemde, müzik etkinliklerinden do ru ve etkili biçimde yararlanmak gerekmektedir (Merto lu, 1993: 256). Okul öncesi e itimde, nitelikli bir müzik etkinli inin hazırlanması ve uygulanması, ö retmenin çocukların geli im özelliklerini, gereksinimlerini bilmesi, temel müzik bilgisine, becerilerine sahip olması ve di er etkinliklerle bütünlü tirilebilmesi ile yakından ili kilidir (Merto lu, 2005: 281). Ayrıca okul öncesi müzik etkinliklerinin amacına ula abilmesi için birçok etkinlik çe idinin (müzikli oyunlar, ses dinleme, ses üretme ve ses ayırt etme çalı maları, ritm çalı maları, nefes açma ve arkı söyleme çalı maları, müzikli hareket, dramatizasyon ve yaratıcı dans çalı maları, müzikli öykü vb.) birlikte kullanılması gerekmektedir (Artan, 1994: 112).

Okul öncesi yıllarının ö renme açısından ne kadar kritik ve önemli oldu u, ya amın di er dönemlerine oranla ne kadar hızlı ö renildi i bilinmektedir. Okul öncesi dönemde müzik e itimi, e itimcilerin en önemli sorumluluklarından birisidir. Bu nedenle, müzik okul öncesi e itiminin bir parçası olmalıdır. Burada e itimci planlama, uygulama ve çalı ma düzeni açısından önemli bir rol üstlenmektedir (Artan ve Bal, 1993: 235). Okul öncesi e itimde müzik etkinli ini uygulayacak olan e itimci, müzik etkinlikleri ile kazandırılacak amaç ve kazanımları belirlemeli, belirledi i amaç ve kazanımlara uygun müzik etkinliklerini planlayabilmelidir (Temiz, 2006: 197).

Çocukların ilk müziksel ya antılarını kazandıkları okul öncesi kurumlarında müzi i çocuklara sevdirecek, yeteneklerini ke fedecek olan ö retmenlerin müziksel donanımları çok önemlidir. Ancak, okul öncesi e itim kurumlarında müzik etkinliklerinin istenilen bir biçimde gerçekleş tirilmesi, okul öncesi ö retmenlerinin müzik etkinlikleri konusunda yeterli donanıma, bilgi ve becerilere sahip olmasının yanı sıra, ö retmen di nde sınıf ortamı, araç gereç, yöneticilerin yakla ımı vb gibi ba ka birçok etkenle de yakından ili kilidir. Bu açıdan, okul öncesi e itim ö retmenlerinin, müzik etkinliklerini nasıl planladıklarını, nasıl uyguladıklarını ve nasıl de erlendirdiklerini ve tüm bunları gerçekle tirirken ne tür sorunlarla kar ıla tıklarını bilmenin önemli oldu u dü ünülmektedir.

Literatür incelendi inde, anaokulu ö retmenlerinin okul öncesi dönemde müzik e itimine ili kin görü leri (Menti Köksoy ve Menti Ta , 2005), okul öncesi ö retmenlerinin müzik e itimi konusundaki görü leri ve kendilerine ait de erlendirmeleri (Sı irtmaç Dikici, 2006), okul öncesi ö retmenlerin müzik etkinliklerini gerçekle tirme durumları ve e itim gereksinimleri (Güler, 2006), anasınıflarında görev yapan ö retmenlerin müzik e itiminde ya adıkları sorunları (Dere, 2008) inceleyen ara tırmaların oldu u görülmektedir. Müzi in çocuk geli imine birçok katkılar sa laması nedeniyle okul öncesi e itimde uygulanan müzik etkinliklerinde ö retmenlerin ya adı ı sorunların en aza indirgenmesi gereklili ine kar ın,

bu sorunları inceleyen ara tırmaların sınırlı sayıda oldu u görülmektedir. Bu nedenle bu ara tırmada, okul öncesi ö retmenlerinin müzik etkinliklerinde ya adıkları sorunların belirlenmesi amaçlanmı tır.

Yöntem

Yozgat ili merkezinde bulunan ba ımsız anaokullarında, ilkokullara ba lı anasınıflarında ve kız meslek lisesi uygulama anaokulundaki okul öncesi ö retmenlerinin, okul öncesi e itimde uygulanan müzik etkinliklerinde ya adıkları sorunları belirlemeyi amaçlayan bu çalı ma betimsel bir ara tırmadır.

Çalı ma Grubu: Yozgat il merkezinde bulunan Milli E itim Bakanlığı'na ba lı ba ımsız anaokullarında (22), ilkokula ba lı anasınıflarında (37) ve kız meslek lisesi uygulama anaokulunda (3) olmak üzere toplam 88 okul öncesi ö retmeni arasından ara tırmaya gönüllü olarak katılan 62 okul öncesi ö retmeni bu ara tırmanın çalı ma grubunu olu turmaktadır.

Veri Toplama Aracı: Ara tırmada, okul öncesi ö retmenleri ile ilgili ki isel bilgileri elde etmek ve okul öncesi ö retmenlerin okul öncesi e itimde uygulanan müzik etkinliklerinde kar ıla tıkları sorunları belirlemek amacıyla ara tırmacılar tarafından geli tirilen ve iki bölümden olu an anket formu kullanılmı tır.

Anket formunda yer alan sorular olu turulmadan önce okul öncesi ö retmenlerle yüz yüze görü lümü ve müzik etkinliklerinde ya anılan sorunlar ile ilgili görü leri not edilmi tir. Okul öncesi ö retmenlerin görü lerinden yararlanarak ara tırmacılar tarafından anket formunun soruları olu turulmu tur. Anket formu için öncelikle pilot çalı ma yapılmı tır. Bu amaçla, öncelikle 20 ki ilik bir okul öncesi ö retmen grubuna ön bir uygulama yapılmı ve ö retmenlerden alınan geri dönütler çerçevesinde anket soruları yeniden düzenlenerek son ekli verilmi tir.

“Ön uygulama, anketin geçerlik ve güvenilirli inin gözleme dayalı verilerle sorgulandı ı bir a amadır. Anketin taslak formundaki problemleri belirlemede öneme sahip olan ve ara tırmanın hedef kitesiyle benzer özelliklere sahip bir grup üzerinde yapılacak ön uygulama, geçerli ve güvenilir sonuçlar elde etmek için çok önemli bir a amadır” (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2009: 136). Anketin kapsam geçerli ini belirlemek amacıyla anket formunda yer alan sorulara ili kin olarak be uzman görü ü alınmı tır. Bu uzmanların üçü çocuk geli imi ve e itimi alanında ö retim üyesi, ikisi müzik e itimi alanında ö retim üyesidir. Be uzman görü üne sunulan anket formunda yer alan sorularda öneriler do rultusunda düzeltmelere yapılmı tır. Anket formunda 9 soru bulunmaktadır. 9. soru üç bölümden olu maktadır.

lem: Veriler, ara tırmacılar tarafından geli tirilen Anket Formu'nun Yozgat il merkezinde bulunan ba ımsız anaokulları, ilkokula ba lı anasınıfları ve kız meslek lisesi uygulama anaokulundaki okul öncesi ö retmenlerine uygulanması ile elde edilmi tir. Uygulamalar yapılmadan önce ara tırmacının amacı ve önemi hakkında ö retmenlere açıklamalar yapılmı tir. Ö retmenlerin uygun oldukları saatler belirlenerek, çalı maya katılmaya gönüllü olan ö retmenlerin Anket Formu'nu doldurmaları sa lanmı tir. Uygulamalar 15-20 dakika sürmü tür.

Verilerin Analizi: Anket Formu kullanılarak yapılan bu ara tırmaya ait verilerin analizinde, SPSS 16.0 (Statistical Package for Social Sciences) istatistik programı kullanılmı tir. Elde edilen veriler üzerinde, bir de i kene ait frekans da ılımına ili kin betimsel istatistikler kullanılmı tir. Frekans da ılımı, bir ya da daha çok de i kene ait de erlerin ya da puanların da ılımına ait özelliklerini betimlemek amacıyla verileri sayı ve yüzde olarak verir (Büyüköztürk, 2010).

Bulgular ve Tartı ma

Okul öncesi e itimde uygulanan müzik etkinliklerinde ö retmenlerin kar ıla tıkları sorunları belirlemek amacıyla yapılan bu ara tırmanın bulgularına ve bulgulara ili kin tartı malara a a ıda yer verilmi tir.

Tablo 1. Okul Öncesi Ö retmenlerinin "Müzik Alanındaki Yeterlilik Düzeyinize li kin Kar ıla tı mız Sorunlar Var mı?" Sorusuna li kin Da ımları

Müzik Alanındaki Yeterlilik Düzeyinize li kin Kar ıla tı mız Sorunlar Var mı?	N	%
Evet	41	66.1
Hayır	21	33.9
Toplam	62	100.0

Tablo 1 incelendi inde, okul öncesi ö retmenlerinin % 66.1'nin müzik alanındaki yeterlilik düzeyine ili kin kar ıla tı ı sorunlar oldu u görülmektedir. Okul öncesi ö retmenlerinin % 33.1'i müzik alanındaki yeterlilik düzeyine ili kin sorun ya amadı mı belirtmi tir. Yapılan ba ka ara tırmalarda da benzer sonuçların elde edildi i görülmektedir. Dere'nin (2008) yaptı ı ara tırmaya göre, okul öncesi ö retmenlerin yalnızca % 22.1'i kendisini müzik alanında yeterli buldu unu ifade etmi tir. Aynı çalı mada, okul öncesi ö retmenlerin % 12.74'ü kendisini yeterli bulmadı mı belirtirken, % 66.4'ü kendisini orta düzeyde yeterli buldu unu ifade etmi tir.

Bu bulgular, zaman ilerledikçe yani 2009'dan 2013'e gelindi inde müzik alanındaki yeterlilik düzeyine ili kin sorun ya ayan okul öncesi ö retmenlerin oranında artı oldu u ekinde de erlendirilebilir.

Tablo 2. Okul Öncesi Ö retmenlerinin “Müzik Alanındaki Yeterlilik Düzeyinize ili kin Kar ıla tı ınız Sorunların Kayna ı Olarak Neyi/Neleri Görüyorsunuz?” Sorusuna ili kin Da ımları

Müzik Alanındaki Yeterlilik Düzeyinize ili kin Kar ıla tı ınız Sorunların Kayna ı Olarak Neyi/Neleri Görüyorsunuz?	N	%
Enstrüman kullanmayı bilmiyorum	21	33.9
Herhangi bir hizmet içi e itimde müzik e itimi almadım	18	29.0
Lisans e itimimde notalı arkı söyleme, bir müzik aleti çalma yetene i kazandırılmadı	15	24.2
arkı da arcı ım yeterli de il	5	8.1
Temel e itimden kaynaklanan eksiklikler	5	8.1
Lisans e itimim süresince müzik e itimi almadım	4	6.5
Müzi e kar ı ilgim yok	3	4.8

Okul öncesi ö retmenlerinin müzik alanındaki yeterlilik düzeyine ili kin kar ıla tı ı sorunların kayna ı olarak % 33.9'u enstrüman kullanmayı bilmedi ini; % 29.0'u herhangi bir hizmet içi e itimde müzik e itimi almamasını; % 24.2'si lisans e itiminde notalı arkı söyleme, bir müzik aleti çalma yetene inin kazandırılmamasını; % 8.1'i arkı da arcı ımın yeterli olmamasını; % 8.1'i temel e itimden kaynaklanan eksiklikler oldu unu; % 6.5'i lisans e itimi süresince müzik e itimi almamasını; % 4.8'i ise müzi e kar ı ilgisinin olmamasını neden olarak gördü ünü ifade etmi tir. Ara tırmaya katılan ö retmenlerin müzik alanındaki yeterlilik sorunlarına ili kin en önemli kaynak ö retmenin enstrüman kullanmayı bilmemesi olarak belirlenmi tir. Elde edilen bu sonuç, okul öncesi dönemde müzik e itimi vermenin okul öncesi ö retmenlerinin bir enstrümanı çalma ile ili kilendirdi ini dü ündürmektedir. Yapılan bir ara tırmada da (Dere, 2008: 48) ö retmenlerin % 58.96'sının enstrüman çalmadı ı belirlenmi tir.

Tablo 3. Okul Öncesi Öğretmenlerinin “Okul Öncesi Dönemde Müzik Etkinliği Uygulamaları ile İlgili Kişisel Gelişimine Katkıda Bulunmak İçin Çaba Harcıyor musunuz?” Sorusuna İlişkin Dağılımları

Okul Öncesi Dönemde Müzik Etkinliği Uygulamaları ile İlgili Kişisel Gelişimine Katkıda Bulunmak İçin Çaba Harcıyor musunuz?	N	%
Evet	36	58.1
Hayır	19	30.6
Görü bildirmeyenler	7	11.3
Toplam	62	100.0

Okul öncesi öğretmenlerinin % 58.1'inin okul öncesi dönemde müzik etkinliği uygulamaları ile ilgili kişisel gelişimine katkıda bulunmak için çaba harcadığını belirlenmiştir. % 30.6'sı ise, bu konuda çaba harcamadığını belirtmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin % 11.3'ü okul öncesi dönemde müzik etkinliği uygulamaları ile ilgili kişisel gelişimine katkıda bulunup bulunmama konusunda görüş bildirmemiştir. Okul öncesi dönemde öğretmenlerin müzik eğitimini vermeyi bir enstrüman çalma ile ilişkilendirmeleri ve öğretmenlerin kişisel gelişimlerine katkıda bulunmak için % 58.1'inin çaba sarf etmesi düşündürücü bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

Tablo 4. Okul Öncesi Öğretmenlerinin “Müzik Etkinliğini Başka Etkinliklerle Bütünleştiriyor musunuz?” Sorusuna İlişkin Dağılımları

Müzik Etkinliğini Başka Etkinliklerle Bütünleştiriyor musunuz?	N	%
Evet	54	87.1
Hayır	4	6.5
Görü bildirmeyenler	4	6.5
Toplam	62	100.0

Tablo 4'te okul öncesi öğretmenlerinin % 87.1'inin müzik etkinliğini başka etkinliklerle bütünleştirdiği görülmektedir. Öğretmenlerin % 6.5'i müzik etkinliğini başka etkinliklerle bütünleştirmedini belirtirken, % 6.5'i görüş bildirmemiştir. Öztürk'e (2007) göre, müzik okul öncesi eğitimde tüm etkinliklerde yer almalıdır. Buna göre, araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun diğer etkinlikleri uygularken müzik etkinliğine yer vermeye önem verdikleri söylenebilir.

Tablo 5. Okul Öncesi Öğretmenlerinin “Müzik etkinliği diğer etkinliklerle bütünle tirirken sorun yaşıyorsanız hangisi / hangileri ile bütünle tirirken sorunla karşılaşıyorsunuz?” Sorusuna İlişkin Dağılımları

Müzik etkinliği diğer etkinliklerle bütünle tirirken sorun yaşıyorsanız hangisi /hangileri ile bütünle tirirken sorunla karşılaşıyorsunuz?	N	%
Drama Etkinliği	10	16.1
Fen Etkinliği	10	16.1
Oyun Etkinliği	9	14.5
Okuma Yazmaya Hazırlık Çalışmaları	8	12.9
Matematik Etkinliği	6	9.7
Türkçe Etkinliği	5	8.1
Alan Gezileri	4	6.5
Fen-Matematik Etkinliği	4	6.5
Sanat Etkinliği	4	6.5
Hareket Etkinliği	2	3.2
Serbest zaman etkinliği- ilgi köşeleri	2	3.2

Tablo 5 incelendiğinde, okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliğini drama etkinliği ve fen etkinliği ile bütünle tirirken % 16.1’er oranlarda sorunla karşılaştıkları görülmektedir. Öğretmenlerin % 14.5’i oyun etkinliğini; % 12.9’u okuma yazmaya hazırlık çalışmalarını; % 9.7’si matematik etkinliğini; % 8.1’i Türkçe etkinliğini, % 6.5’er oranlarda alan gezilerini, fen-matematik etkinliğini ve sanat etkinliğini; % 3.2’er oranlarda hareket etkinliği ile serbest zaman etkinliği- ilgi köşelerini; müzik etkinliğini bütünle tirilmede sorun olarak göstermişlerdir. Okul öncesi dönemde müzik etkinliğini, drama etkinliği ve fen etkinliği ile bütünle tirilmede okul öncesi öğretmenlerinin sorunla karşılaştığı, öğretmenin her iki etkinliği de müzik etkinliği ile bütünle tirilmede planlarken ve uygularken yaşadığı eksiklikler olarak değerlendirilebilir. Serbest zaman etkinliği ve hareket etkinliği içeriğindedir, müzik etkinliği uygulamalarının daha kolay bütünle tirilebildiği

etkinliklerdir. Bu nedenle, ö retmenler serbest zaman ve hareket etkinli ini müzik etkinli ini ile bütünle tirirken daha az sorun ya ıyor olabilirler. Ayvacı, Devecio lu ve Yi it (2002) tarafından yapılan bir ara tırmada okul öncesi ö retmenlerinin ço unun fen ve do a etkinliklerini istenen nitelikte planlama ve yürütme becerisine sahip olmadıkları, orijinal materyal geli tirmedikleri ve etkinlikleri uygularken kullanılacak etkili ö retim yöntemlerinden (soru-cevap, gösterip yaptırma vb. dı ındaki di er tekniklerden; oyun ve drama vb.) haberdar olmadıkları ve kullanmadıkları belirlenmi tir. Okul öncesi ö retmeninin müzik etkinli ini ba ka bir etkinlik ile bütünle tirirken hem müzik etkinli inde hem de di er etkinliklerde yeterli olması beklenir. Okul öncesi ö retmeninin fen ya da drama etkinli inde yeterli olmayı ı da müzik etkinli i ile bütünle tirme okul öncesi ö retmeninin sorun ya amasına neden olmu olabilir.

Tablo 6. Okul Öncesi Ö retmenlerinin “Müzik Etkinli inde Aile Katılımı Çalı malarına Yer Veriyor musunuz?” Sorusuna li kin Da ılımları

Müzik Etkinli inde Aile Katılımı Çalı malarına Yer Veriyor musunuz?	N	%
Evet	29	46.8
Hayır	32	51.6
Görü bildirmeyenler	1	1.6
Toplam	62	100.0

Müzik etkinli inde aile katılım çalı malarına yer verme açısından okul öncesi ö retmenlerinin % 46.8'inin aile katılım çalı malarına yer verdi i, % 51.6'sının müzik etkinli inde aile katılım çalı malarına yer vermedi i, % 1.6'sının ise bu konuda görü bildirmedi i belirlenmi tir. Okul öncesi dönemde, müzik e itimi de dahil olmak üzere aile katılımı çalı malarına yer vermek çocu un e itimi açısından çok önem ta ımaktadır. Ancak, bu ara tırmada okul öncesi ö retmenlerinin müzik e itiminde yalnızca % 46.8'inin aile katılımı çalı malarına yer verdi i sonucuna ula ılmı tir.

Tablo 7. Okul Öncesi Ö retmenlerinin “Müzik Etkinli inde Aile Katılımı Çalı malarında Ne Tür Sorunlarla Kar ıla ıyorsunuz?” Sorusuna li kin Da ılımları

Müzik Etkinli inde Aile Katılımı Çalı malarında Ne Tür Sorunlarla Kar ıla ıyorsunuz?	N	%
Müzik etkinli i uygulamalarını evde çocukla birlikte aileleri ile uygulamaları konusunda	21	33.9
Müzik etkinli ine ailelerin çocuklarla birlikte okulda katılmaları konusunda	8	12.9
Müzik etkinli i uygulamalarında ailelerin bana yardımcı olmaları konusunda	2	3.2

Tablo 7’de görüldü ü gibi, müzik etkinli inde aile katılım çalı malarında okul öncesi ö retmenlerinin % 33.9’u müzik etkinli i uygulamalarını evde çocukla birlikte aileleri ile uygulamaları konusunda; % 12.9’u müzik etkinli ine ailelerin çocuklarla birlikte okulda katılmaları konusunda; % 3.2’si ise müzik etkinli i uygulamalarında ailelerin ö retmene yardımcı olması konusunda sorunla kar ıla maktadır. Müzik etkinli ini uygulamalarını evde çocukla birlikte aileleri ile uygulamaları konusunda okul öncesi ö retmenlerinin % 33.9’unun sorun ya ıyor olmasının nedeni ailelerin müzik e itimine önem vermiyor olması olabilir. Ayrıca, Tablo 1 incelendi inde, okul öncesi ö retmenlerinin % 66.1’inin müzik alanındaki yeterlilik düzeyine ili kin kar ıla tı ı sorunlar oldu u görülmektedir. Aileler de evde çocukları ile müzik e itimi uygulamaları konusunda kendilerini yeterli bulmuyor olabilirler.

Tablo 8. Okul Öncesi Ö retmenlerinin “Müzik Etkinli i Uygulamalarınıza li kin Olarak Sınıf Yönetimi Konusunda Kar ıla tı ınız Sorunlar Nelerdir?” Sorusuna li kin Da ılımları

Müzik Etkinli i Uygulamalarınıza li kin Olarak Sınıf Yönetimi Konusunda Kar ıla tı ınız Sorunlar Nelerdir?	N	%
Müzik etkinli inde çocukların yaratıcılıklarını destekleyen ortam sa layabilme	21	33.9
Müzik etkinli inde ilgi ve güdünün süreklili ini sa layabilme	16	25.8
Müzik etkinli inde kesinti ve engellemelere kar ı uygun önlemler alabilme	9	14.5
Müzik etkinli inde sınıfı toplayabilme ve di er etkinli e geçi te sınıfı düzenleyebilme	6	9.7
Müzik etkinli inde sınıfa hakim olabilme	4	6.5
Müzik etkinli inde demokratik bir ö renme	3	4.8

ortam ı sa layabilme		
Müzik etkinli e uygun bir giri yapabilme	3	4.8

Tablo 8’de okul öncesi ö retmenlerinin müzik etkinli i uygulamalarında sınıf yönetimi konusunda kar ıla tı ı sorunlar incelendi inde, % 33.9 oranla müzik etkinli inde çocukların yaratıcılıklarını destekleyen ortam sa layabilme ilk sırayı almaktadır. Bu sırayı % 25.8 oranla müzik etkinli inde ilgi ve güdünün süreklili ini sa layabilme, % 14.5 oranla müzik etkinli inde kesinti ve engellemelere kar ı uygun önlemler alabilme, % 9.7 oranla müzik etkinli inde sınıfı toplayabilme ve di er etkinli e geçi te sınıfı düzenleyebilme, % 6.5 oranla müzik etkinli inde sınıfa hakim olabilme, % 4.8 oranla müzik etkinli inde demokratik bir ö renme ortam ı sa layabilme, % 4.8 oranla müzik etkinli ine uygun bir giri yapabilme izlemektedir. Müzik etkinli i uygulamalarında ö retmenin yaratıcı olması çok önemlidir. Ara tırmaya katılan ö retmenlerin kendi yaratıcılık düzeyi, müzik etkinli inde çocukların yaratıcılıklarını destekleyen bir ortam sa lamasını etkiliyor olabilir. Ara tırmada ö retmenler, sınıftaki müzik aletlerinin yetersiz oldu unu, okulda bir müzik odası bulunmadı ını % 62.9’la yüksek bir oranda müzik etkinli ini uygulamada kar ıla tıkları sorun olarak belirtmi lerdir. Yaratıcı ortam sa lanmasında müzik aletlerinin yetersiz olu u ve ayrı bir müzik odasının da bulunmayı ı, çocuklara müzik e itiminde yaratıcı ortam yaratılmasını olumsuz etkilemi olabilir.

Tablo 9. Okul Öncesi Ö retmenlerinin “A a ıdaki Seçenek/Seçeneklerden, Hangisi/Hangilerini Müzik Etkinli inizi Uygulamada Sorun Olarak Görüyorsunuz? (1. Bölüm)” Sorusuna li kin Da ılımları

A a ıdaki Seçenek/Seçeneklerden Hangisi/Hangilerini Müzik Etkinli inizi Uygulamada Sorun Olarak Görüyorsunuz? (1. Bölüm)	N	%
Sınıftaki müzik aletlerinin sayısı yetersiz.	39	62.9
Okulumuzda bir müzik odası yok.	39	62.9
Okul öncesi ö retmenlere yönelik okul öncesi e itimde müzik ö retimi ile ilgili kurs/hizmet içi e itim eksik.	35	56.5
Çocuklar ritim aletlerini kullanırken sürekli serbest ekilde kullanmayı istiyorlar.	32	51.6
Çocuklar aynı müzik aletini aynı anda istiyorlar.	28	45.2
Çocuklar ritim aletlerini kullanmayı bilmediklerinde farklı ritim tutuyorlar, bu durum karma a ya anmasına neden oluyor.	27	43.5
Çocuklar ritim aletlerini kullanırken uyumsuz davranı gösteriyorlar.	26	41.9

arkı dinlemek için CD'miz yok.	25	40.3
Müzik etkinli i uygularken bazı çocuklar konu uyor, di er çocukların dikkatlerini da ıtıyor, motivasyonlarını dü ürtüyor.	24	38.7
Okulda bir müzik ö retmeni yok.	21	33.9
Okul öncesi ö retmenli i lisans programlarında müzik ö retimine yeterince yer verilmiyor.	18	29.0
Bilgisayarımız yok.	18	29.0
Sınıfta yardımcı bir ö retmen yok.	17	27.4
Çocuklar ritim aletlerini ritim duygusu içersinde kullanmıyorlar.	15	24.2
Çok çe itte ritim aleti kullanıldı nda çocuklar ritim tutmakta zorlanıyorlar.	15	24.2
Kar ıla tı ım arkılarda nota, vurgu ve vuru ları çıkaramıyorum.	15	24.2
Çocuklar / çocukların bazıları özgüven eksikli i ya ıyor.	14	22.6
Sınıfımda çe itli müzik etkinliklerini uygulamak için alan yetersiz.	13	21.0
Sınıfımda hiç müzik aleti yok	12	19.4
Sınıfımda bir müzik kö esi yok.	12	19.4

Okul öncesi ö retmenleri, % 62.9'ar oranlarla sınıftaki müzik aletlerinin sayısının yetersiz olmasını ve okulda bir müzik odasının olmamasını müzik etkinli ini uygulamada sorun olarak gördüklerini belirtmişlerdir. % 56.5'i okul öncesi ö retmenlere yönelik okul öncesi e itimde müzik ö retimi ile ilgili kurs/hizmet içi e itim eksikli ini; % 51.6'sı çocukların ritim aletlerini kullanırken sürekli serbest ekilde kullanmayı istemelerini; % 45.2'si çocukların aynı müzik aletini aynı anda istemesini; % 43.5'i çocukların ritim aletlerini kullanmayı bilmediklerinde farklı ritim tutmalarını, bu durumun karma a ya anmasına neden olmasını; % 41.9'u çocukların ritim aletlerini kullanırken uyumsuz davranı göstermesini; % 40.3'ü arkı dinlemek için CD olmamasını; % 38.7'si müzik etkinli i uygularken bazı çocuklar konu arak di er çocukların dikkatini da ıtmasını ve çocukların motivasyonlarının dü mesini; % 33.9'u okulda bir müzik ö retmeni olmamasını; % 29'u okul öncesi ö retmenli i lisans programlarında müzik ö retimine yeterince yer verilmemesini; % 27.4'ü sınıfta yardımcı bir ö retmen bulunmamasını; % 24.2' er oranlarla çocukların ritim aletlerini ritim duygusu içersinde kullanmamasını, çok çe itte ritim aleti kullanıldı nda çocukların ritim tutmakta zorlanmasını ve kar ıla tı ı arkılarda nota, vurgu ve vuru ları çıkaramamasını; % 22.6'sı çocukların bazılarının özgüven eksikli i ya amasını; % 21'i sınıfında çe itli müzik etkinliklerini uygulamak için alanın yetersiz olmasını; % 19.4

oranlarda ise sınıfında hiç müzik aleti bulunmamasını ve sınıfında bir müzik kö esi olmamasını müzik etkinli ini uygulamada sorun olarak gördü ünü belirtmi tir.

Okul öncesi ö retmenleri müzik etkinli i uygulamalarında kar ıla tıkları sorun olarak en yüksek oranlarda sınıflarındaki müzik aletlerinin yetersiz olu unu ve okulda bir müzik aletinin bulunmamasını göstermi lerdir. Elde edilen bu bulgu ile ara tırmaya katılan ö retmenlerin, müzik etkinli ini gerçekle tirebilecekleri bir alanın olmasını ve müzik aletlerinin yeterli olmasını müzik etkinli i uygulamalarının yapılabilmesi için daha çok önemsedikleri söylenebilir. Yeterli müzik aletlerinin sınıfta olmayı ı ve ayrı bir müzik odasının bulunmaması, okul öncesi ö retmenlerin müzik etkinli ini uygulamalarını di er sorunlara göre daha fazla oranda etkilemektedir. Dere'nin (2008) yaptı ı ara tırmaya göre de ö retmenlerin % 55.66'sı sınıftaki çalgıların çocuk sayısına göre yeterli olmadı ını belirtmi tir. Öztürk'e (2007) göre, ö retmenin kullanaca ı müzik aleti ve ritim araçları yeterli olmalıdır. Ayrıca okul öncesi e itimde müzik e itimi uygulamalarında uygulama yapılacak yerin yeterli olup olmaması, ayrı bir müzik odasının bulunup bulunmaması önemlidir (Öztürk, 2007: 90). Okul öncesi ö retmenlerin % 56.5 i, okul öncesi ö retmenlere yönelik okul öncesi e itimde müzik ö retimi ile ilgili kurs veya hizmet içi e itimin eksik olmasını müzik e itimi uygulamaları ile ilgili yüksek bir oranda sorun olarak görmektedir. Bu bulgu, ö retmenlere yönelik müzik e itimi ile ilgili hizmet içi e itimin veya kursların yeterli olmadı ı sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Yapılan bir ara tırmada da (Dere, 2008) müzik e itimi konusunda okul öncesi ö retmenlerin % 80.66'sının hizmet içi e itime gereksinim duydu u belirlenmi tir. Ö retmenler, çocukların ritim aletlerini kullanırken sürekli serbest ekilde kullanmayı istemelerini % 51.6 oranla müzik etkinli i uygulamalarında sorun olarak göstermi lerdir. Elde edilen bu sonuç, çocukların müzik etkinli inde ritim aletlerini kullanmayı tam olarak bilmedikleri veya ö retmenin çocuklara ritim aletlerinin nasıl kullanılaca ı ile ilgili çocuklara rehberlik etme konusunda yeterli olmadı ı ekinde yorumlanabilir.

Tablo 10. Okul Öncesi Öğretmenlerinin “Aşağıdaki Seçenek/Seçeneklerden, Hangisi/Hangilerini Müzik Etkinliğini Uygulamada Sorun Olarak Görüyorsunuz? (2. Bölüm)” Sorusuna İlişkin Dağılımları

Aşağıdaki Seçenek/Seçeneklerden Hangisi/Hangilerini Müzik Etkinliğini Uygulamada Sorun Olarak Görüyorsunuz? (2. Bölüm)	N	%
Sınıftaki müzik aletleri kullanılamaz durumda (kırık, bozuk vs.).	11	17.7
Çocukların aile yapıları veya okul dışı çevresi müzik etkinliğini uygulamalarına engel olabiliyor.	11	17.7
Çocukları dinletirken çocuklar o sırada dans etmek istiyorlar, arkının söylenmesi engelleniyor.	11	17.7
Ses sistemimiz/hoparlörümüz yok.	10	16.1
Müzik setimiz yok.	9	14.5
Ritim aletlerinin kullanılabilir durumda olmamasından dolayı çocuklar etkinliğe katılmak istemiyor.	9	14.5
Müzik formasyonum eksik	9	14.5
Çocuk arkadaşlarının melodilerini bilmiyorum.	9	14.5
Alınan konular (kahramanlık, doğa, okul gibi) müzik etkinliğinde çoklukla kullanılıyor.	8	12.9
Sınıf mevcudu kalabalık	8	12.9
Disiplinler arası işbirliği yetersiz.	7	11.3
Beste alanında kolaylık gözetilmiyor.	7	11.3
Çocuğun gelişim düzeyine uygun çocuk arkadaşları yetersiz.	7	11.3
Elektronik bazı cihazlarımız var ama bozuk, çalışmıyor.	7	11.3
Çocuklarda dinleme problemi var.	7	11.3
6 yaş ve öncesi çocuk ses aralığı yeterince gözetilmiyor.	6	9.7
Çocuk arkadaşlarını söylerken ritimlerde eksiklik yaşıyorum.	6	9.7

Okul öncesi öğretmenleri müzik etkinliğini uygularken % 17.7’er oranlarla sınıftaki müzik aletlerinin kullanılamaz durumda (kırık, bozuk vs.) olmasını; çocukların aile yapıları veya okul dışı çevresinin müzik etkinliğini uygulamalarına engel olmasını ve çocukları dinletirken çocuklar o sırada dans etmek isteyerek arkının söylenmesinin engellenmesinin sorun olduğunu ifade etmişlerdir. Okul öncesi öğretmenlerinin % 16,1’ine göre ses sistemi/hoparlör olmaması müzik etkinliğini uygulamasında bir sorundur. Ayrıca okul öncesi öğretmenleri % 14.5 oranlarla müzik seti olmamasını, ritim aletlerinin kullanılabilir durumda olmamasından dolayı çocukların

etkinli e katılmak istememesini ve ö retmenin müzik formasyonunu eksik görmesini müzik etkinli ini uygulamada sorun olarak görmektedir. Alı ıldık konuların (kahramanlık, do a, okul gibi) müzik etkinli inde ço unlukla kullanılmasını ve sınıf mevcudunun kalabalık olmasını % 12.9'ar oranlarla okul öncesi ö retmenleri müzik etkinli ini uygulamada sorun olarak gördü ünü belirtmi tir. Okul öncesi ö retmenler % 11.3 oranlarla disiplinler arası i birli i yetersiz olmasını; beste a amasında kolaylık gözetilmemesini; çocu un geli im düzeyine uygun çocuk arkıları yetersiz olmasını; elektronik bazı cihazların bozuk olup çalı mamasını ve çocuklarda dinleme probleminin olmasını müzik etkinli ini uygulamada sorun olarak görmektedirler. % 9.7' er oranlarla okul öncesi ö retmenlerin müzik etkinli ini uygulamada kar ıla tı ı di er sorunlar 6 ya ve öncesi çocuk ses aralı ının yeterince gözetilmemesi ve çocuk arkılarını söylerken ritimlerde eksiklik ya amasıdır.

Tablo 11. Okul Öncesi Öğretmenlerinin “Aşağıdaki Seçenek/Seçeneklerden, Hangisi/Hangilerini Müzik Etkinliğini Uygulamada Sorun Olarak Görüyorsunuz? (3. Bölüm)” Sorusuna İlişkin Dağılımları

Aşağıdaki Seçenek/Seçeneklerden Hangisi/Hangilerini Müzik Etkinliğini Uygulamada Sorun Olarak Görüyorsunuz? (3. Bölüm)	N	%
Başka sınıflardan müzik aleti, kitap, cd çalar vs. temin etmek durumunda kalıyorum.	5	8.1
Çocuklar tekrar etmede problem yaşıyorlar.	5	8.1
Çocukların müziğe ilgisi yok ya da az düzeyde.	4	6.5
Çocuklar müzik etkinliğine isteksiz yaklaşıyor.	4	6.5
Müzik etkinliğini eğlence ve oyalanmaya yönelik kullanılmasından kaynaklı olarak çocuk beklentisi ve algısı yönünde etkiliyor.	4	6.5
Kurumda müzik, eğitim aracı olarak kullanılmıyor.	4	6.5
Ritim aletlerine gereken önemi vermiyorum.	4	6.5
Müzik öğretmenin sınıfı sürekli bulunmamasından kaynaklı olarak çocuk müzik öğretmeni olarak görüyor.	3	4.8
Okul öncesi çocuğa müzik eğitimi verme konusunda yetersizim.	2	3.2
Müzik etkinliği konusunda isteksizim.	2	3.2
Çocuk arkaları söyleme tarzım çocukların dikkatini çekmiyor.	2	3.2
Çocuk öğretiminin bir parçası olarak kullanılmıyor ve müzik dışlanıyor.	2	3.2
Kurumsallaşma problemi nedeniyle müzik etkinliğini sürekli yapılamıyorum.	1	1.6
Öğretmenim arkayı bir anda öğretmeye çalışıyorum.	1	1.6
Müzik duygusundan yoksunum.	1	1.6
Mesleğini sevmiyorum.	1	1.6

Tablo 11 incelendiğinde; okul öncesi öğretmenlerinin % 8.1’er oranlarla başka sınıflardan müzik aleti, kitap, CD çalar vs. temin etmek durumunda kalmasının ve çocukların tekrar etmede problem yaşamasının; % 6.5’er oranlarla çocukların müziğe ilgisinin olmaması ya da az düzeyde olmasının, çocukların müzik etkinliğine isteksiz yaklaşmasının, müzik etkinliğinin eğlence ve oyalanmaya yönelik kullanılmasından kaynaklı olarak çocuk beklentisi ve algısının yönünde etkilerinin, kurumda müziğin eğitim aracı olarak kullanılmamasının ve ritim aletlerine gereken önemin

verilmemesinin müzik etkinli ini uygulamada sorun olarak gördükleri görülmektedir. Okul öncesi ö retmenlerinin % 4.8'i müzik ö retmeninin sınıfta sürekli bulunmamasından kaynaklı olarak çocu un müzik ö retmenini a abey, abla olarak görmesini müzik etkinli ini uygulamada sorun olarak görmektedir. Ayrıca, % 3.2' erlik oranlarla müzik etkinli ini uygulamada; okul öncesi çocu a müzik e itimi verme konusunda yetersiz olma, müzik etkinli i konusunda isteksiz olma, çocuk arkıları söyleme tarzının çocukların dikkatini çekmemesi, arkı ö retiminin e itimin bir parçası olarak kullanılmaması ve müzi in dı lanması sorun olmaktadır. Kurumsalla ma problemi nedeniyle müzik etkinli inin sürekli yapılamaması, ö retmenin ö retece i arkıyı bir anda ö retmeye çalı ması, ö retmenin müzik duygusundan yoksun olması ve mesle ini sevmemesi % 1.6' ar oranlarla müzik etkinli ini uygulamada sorun olarak görülmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Ara tırma sonucunda, okul öncesi ö retmenlerinin % 66.1'nin müzik alanındaki yeterlilik düzeyine ili kin kar ıla tı ı sorunlar oldu u belirlenmi tir. Okul öncesi ö retmenlerinin % 33.1'i müzik alanındaki yeterlilik düzeyine ili kin sorun ya amadı ını belirtmi tir. Okul öncesi ö retmenlerin % 33.9'u, müzik alanındaki yeterlilik düzeyine ili kin kar ıla tı ı sorunların kayna ı olarak enstrüman kullanmayı göstermi lerdir. Okul öncesi ö retmenleri % 58.1'i okul öncesi dönemde müzik etkinli i uygulamaları ile ilgili ki isel gelişimine katkıda bulunmak için çaba harcadı ı belirtirken; % 30.6'sı bu konuda çaba harcamadı ını belirtmi tir. Okul öncesi ö retmenlerinin % 87.1'inin müzik etkinli ini ba ka etkinliklerle bütünle tirdi i belirlenmi tir. Ara tırmaya katılan okul öncesi ö retmenlerinin % 16.1'er oranlarda müzik etkinli ini, drama etkinli i ve fen etkinli i ile bütünle tirirken sorunla kar ıla tıkları saptanmı tır. Müzik etkinli inde aile katılım çalı malarına yer verme açısından okul öncesi ö retmenlerinin % 46.8'inin aile katılım çalı malarına yer verdi i, % 51.6'sının müzik etkinli inde aile katılım çalı malarına yer vermedi i bulunmu tur. Müzik etkinli inde aile katılım çalı malarında okul öncesi ö retmenlerinin % 33.9'u müzik etkinli i uygulamalarını evde çocukla birlikte aileleri ile uygulamaları konusunda sorun ya amaktadır. Okul öncesi ö retmenlerinin müzik etkinli i uygulamalarında sınıf yönetimi konusunda kar ıla tı ı sorunlar incelendi inde, % 33.9 oranla müzik etkinli inde çocukların yaratıcılıklarını destekleyen ortam sa layabilme ilk sırada yer almaktadır. Bu sırayı % 25.8 oranla müzik etkinli inde ilgi ve güdünün süreklili ini sa layabilmenin takip etti i belirlenmi tir. Okul öncesi ö retmenleri, % 62.9'ar oranlarla sınıftaki müzik aletlerinin sayısının yetersiz olmasını ve okulda bir müzik odasının olmamasını müzik etkinli ini uygulamada sorun olarak gördüklerini belirtmi lerdir. % 56.5'i okul öncesi

ö retmenlere yönelik okul öncesi e itimde müzik ö retimi ile ilgili kurs/hizmet içi e itim eksikli ini; % 51.6'sı çocukların ritim aletlerini kullanırken sürekli serbest ekilde kullanmayı istemelerini; % 45.2'si çocukların aynı müzik aletini aynı anda istemesini; % 43.5'i çocukların ritim aletlerini kullanmayı bilmediklerinde farklı ritim tutmalarını, bu durumun karma a ya anmasına neden olmasını; % 41.9'u çocukların ritim aletlerini kullanırken uyumsuz davranı göstermesini; % 40.3'ü arkı dinlemek için CD olmamasını; % 38.7'si müzik etkinli i uygularken bazı çocuklar konu arak di er çocukların dikkatini da itmasını ve çocukların motivasyonlarının dü mesini; % 33.9'u okulda bir müzik ö retmeni olmamasını; % 29'u okul öncesi ö retmenli i lisans programlarında müzik ö retimine yeterince yer verilmemesini; % 27.4'ü sınıfta yardımcı bir ö retmen bulunmamasını % 24.2' er oranlarla çocukların ritim aletlerini ritim duygusu içersinde kullanmamasını, çok çe itte ritim aleti kullanıldı nda çocukların ritim tutmakta zorlanmasını ve kar ıla tı ı ı arkılarda nota, vurgu ve vuru ları çıkaramamasını; % 22.6'sı çocukların bazılarının özgüven eksikli i ya amasını; % 21'i sınıfında çe itli müzik etkinliklerini uygulamak için alanın yetersiz olmasını; % 19.4 oranlarda ise sınıfında hiç müzik aleti bulunmamasını ve sınıfında bir müzik kö esi olmamasını müzik etkinli ini uygulamada sorun olarak gördü ünü belirtmi tir. Kurumsalla ma problemi nedeniyle müzik etkinli inin sürekli yapılamaması, ö retmenin ö retece i arkıyı bir anda ö retmeye çalı ması, ö retmenin müzik duygusundan yoksun olması ve mesle ini sevmemesi % 1.6' ar oranlarla müzik etkinli ini uygulamada okul öncesi ö retmenler tarafından en az sorun ya anılan faktör olarak görülmektedir. Elde edilen bu bulgular do rultusunda u önerilerde bulunulabilir:

- Okul öncesi ö retmenleri müzik e itimi uygulamaları ile ilgili kendi ki isel geli imlerine katkıda bulunmak için müzik e itimi kurslarına katılabilir, çocuklarla orff çalı malarına yönelik e itim alabilirler.
- Okul öncesi ö retmenleri müzik etkinli i uygulamalarında daha fazla aile katılım çalı malarına yer verebilir.
- Aileler, okul öncesi e itim kurumları tarafından çocuklarının müzik e itimi ile ilgili bilgilendirilebilir.
- Okul yönetimi, anasınıflarında ve anaokullarında müzik aletlerinin yeterli duruma gelmesi için kaynak yaratabilir.
- Okul öncesi ö retmenlere yönelik müzik e itimi uygulamaları ile ilgili hizmet içi e itim ve kurslar düzenlenebilir.
- Aynı ara tırma farklı illerde daha büyük bir örneklem grup üzerinde yapılabilir.

- Planlanacak başka bir araştırmada, okul öncesi dönemde müzik eğitimi ve yaratıcılık arasındaki ilişki incelenebilir.
- Bundan sonra yapılacak bir araştırma, okul öncesi öğretmenlerinin diğer etkinliklerdeki yeterliliklerinin değerlendirilmesine yönelik planlanabilir.

Kaynakça

ARAL, Neriman., KANDIR, Adalet ve CAN YAĞAR, Münevver. (2002), *Okul öncesi Eğitim ve Anasınıfı Programları*, 1. Basım, İstanbul: Turan Ofset.

ARSLAN, Ayten. (1999), “Çocukta Dil ve Müzikal Yeteneğin Gelişimi”, Marmara Üniversitesi Anaokulu Öğretmeni El Kitabı, 1. Basım, İstanbul: Ya-Pa Yayınları, ss. 137-142.

ARTAN, Smihan. ve BAL, Servet. (1993), *Okul Öncesi Dönemde Müziğin Gelişimi ve Etkinlik Örnekleri*, 9. *Okul Öncesi Eğitim ve Yaygınlaştırılması Semineri*. Ankara: Ya-Pa, ss. 235-249

ARTAN, Smihan. (1994), *Okul öncesi Dönemde Müzik Eğitimi ve Etkinlik Örnekleri*”, Okul öncesi Eğitimcileri İçin El Kitabı, (Ed.) Güle Bilir, İstanbul: Ya-Pa Yayınları, ss. 103-116.

ARTAN, Smihan. (2003), *Okul öncesi Dönemde İstisnel Algının Geliştirilmesi, Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*, (Ed.), M. Sevinç, İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, ss. 273-281.

AYVACI, Hakan Evki., DEVECİ OĞLU, Yasemin. ve YILMAZ, Nevzat. (2002), *Okul Öncesi Öğretmenlerinin Fen ve Doğal Etkinliklerindeki Yeterliliklerinin Belirlenmesi*, http://www.fedu.metu.edu.tr/UFBMEK-5/b_kitabi/PDF/OgretmenYetistirme/Bildiri/t277d.pdf Erişim Tarihi: 10.01.2014

BAĞER, Fatma Adile. (2004), “Müziğin Okul Öncesi Dönemde Çocuk Gelişimine Katkısı”, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Vol. Güz, No. 8, Oct. 2004.

<http://web.archive.org/web/20070717194221/http://www.ef.sakarya.edu.tr/dergi/efdergisayi8.pdf> (25.05.2013).

BILHARTZ, Terry D., BRUHN, Rick A. and OLSON, Judith E. (1999), The Effect of Early Music Training on Child Cognitive Development, *Journal of Applied Developmental Psychology*, Vol. 20, No. 4, pp. 615-636.

Büyüköztürk, Ş. (2010), *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. İstatistik, Araştırma Deseni SPSS Uygulamaları ve Yorum*, 11. Baskı, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ener., KILIÇ ÇAKMAK, Ebru., AKGÜN, Özcan Erkan., KARADENİZ, İrin ve DEMREL, Funda. (2009), “*Bilimsel Araştırma Yöntemleri*”, (4. Baskı), Ankara: Pegem Yayınları.

DERE, Zeynep. (2008), *Ankara 1 Merkezindeki Anasınıflarında Görev Yapan Öğretmenlerin Müzik Etkiminde Yaşadıkları Sorunların İncelenmesi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

ERKUNT, Nimet. (2000), *Okul öncesi Eğitim ile İlgili Uygulamalı Çalışmalar*, İstanbul: Esin Yayınevi.

ESKÖLÜ, İtır. (2005), *Müzik Etkiminin Çocuk Gelişimi Üzerine Etkileri*, Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, 6. Nöbeti, Malatya Bildirileri, ss. 116-123, 2003, <http://www.muziketikimcileri.net/bilimsel/bildiri/Eskolu> (25.05.2013).

GÜLER, Nilgün. (2006), *Okul öncesi Öğretmenlerin Müzik Etkinliklerini Gerçekleştirme Durumları ve Eğitim Gereksinimlerinin Belirlenmesi*, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.

GÜNGÖRMÜ ÖZKARDE, Oya. (2005), *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Müzik Kullanımı*. Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular, (Ed.), Oktay, A., Unutkan, O. P., İstanbul: Morpa Yayınları. s. 266- 277.

HIRSH, Rea Ann. (2004), *Early Childhood Curriculum, Incorporating Multiple Intelligences, Developmentally Appropriate Practice, and Play*, Pittsburg Pennsylvania: Pearson, pp: 205- 207.

ISENBERG, J. P. and JALONGO, M. R. (1997), *Creative Expression and Play in Early Childhood*, 2. Edition. New Jersey: Merrill Prentice Hall, pp: 131- 132.

MENTEKÖKSOY, Aylin ve MENTEKTAŞ, Ayşe. (2005), “Okul öncesi Eğitim Kurumlarında Görev Yapan Anaokulu Öğretmenlerinin Okul öncesi Dönemde Müzik Etkimine İlişkin Görüşlerinin Belirlenmesi”, *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 6, Sayı 1, ss. 31-40.

MERTÖLÜ, Ercan. (1993), “Okul öncesi Eğitimde Müzik Gelişimi ve Eğitim”, 9. Okul öncesi Eğitim ve Yaygınlaştırılması Semineri, İstanbul: Ya-Pa Yayınları, ss. 250-253.

MERTÖLÜ, Ercan. (2005), “Okul Öncesi Dönemde Ritim Etkimi”, Okul Öncesi Eğitimde Güncel Konular, (Ed.), Oktay, A. ve Unutkan, O. P., İstanbul: Morpa, ss. 281-301.

MILLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. 2006, *Okul Öncesi Eğitim Kurumları Yönetmeliği*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

OVERY, Katie., NORTON, Andrea., CRONIN, Karl., WINNER, Elen and SCHLAUG, Gottfried. (2005), “Examining Rhythm And Melody

Processing in Young Children Using FMRI”, New York Academy of Sciences, Vol. 1060, No. 1, pp: 210- 218.

ÖZAL GÖNCÜ, İknur. (2002), *4-6 Ya Anaokulu Çocuklarına Uygulanan Müzik E itiminin Müziksel Ses Ve itsel Algı Geli imlerine Etkileri*, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamı Doktora Tezi, Ankara.

ÖZTÜRK, Ayten. (2007), *Okul Öncesi E itimde Müzik*, stanbul: Morpa Yayınları.

POYRAZ, Hatice. (1998), *Okul öncesi Faaliyetlerin Çocu un Dil Geli imine Etkileri*, Marmara Üniversitesi Anaokulu/Anasınıfı Ö retmen El Kitabı, 1. Basım, stanbul: Ya-Pa Yayınları, ss. 56-72.

RAUSCHER, Frances H., RAUSCHER, Frances H. (2003), Can Music Instruction Affect Children’s Cognitive Development?, pp: 2- 3, ED480540-2003-09-00.www.eric.ed.gov (09.09.2007).

SCHELLENBERG, E. Glenn. (2005), Music and Cognitive Abilities, *American Psychological Society*, Vol. 14, No. 6, pp. 317- 320.

SCHLAUG, Gottfried., NORTON, Andrea., OVERY, Kate and WINNER, Ellen. (2005), “Effects of Music Training on The Child’s Brain and Cognitive Development”, *New York Academy of Sciences*, Vol. 1060, No. 1, pp: 219- 230.

Sİ İRTMAÇ D K C , Ayperi. (2006), Okul Öncesi Ö retmenlerin Müzik E itimi Konusundaki Görü leri ve Kendilerine Ait De erlendirmeler, 15. Ulusal E itim Bilimleri Kongresi, Mu la: Mu la Üniversitesi, E itim Fakültesi.

TEM Z, Ebru. (2006), Okul Öncesi Dönemde Müzik E itimi; Ya anan Problemler ve Çözüm Önerileri, *Ulusal Müzik E itimi Sempozyumu*, 26- 28 Nisan, Pamukkale Üniversitesi E itim Fakültesi, Denizli.

TSELENTIS, Colleen McIDonald. (2000), *Effective Teaching Practices in A Preschool Music and Movement Program*, An Observational Study, MS. Thesis, University of Arizona.

YAVUZER, Haluk. (2000), *Bedensel Zihinsel ve Sosyal Geli imi ile Çocu unuzun İlk Altı Yılı*, 12. Basım, stanbul: Remzi Kitabevi.